

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Iséyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . . . 8 korona.
Fél évre . . . . . 4 korona.
Negyedévre . . . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felzár-
olások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A jövőbeli alakulások.

Rimaszombat jövőjének megbeszélése állandó programját képezi társadalmi köreinknek.

A kérdések tömkelegét csoportosítani lehet. A megoldandó kérdések egy csoportját képezi iparos polgáraink vitális érdekeinek megmentése.

Egy második csoportja a kérdéseknek a közvagyonosodás előmozdítását és ennek feltételeit öleli fel; ide lehet besorozni a gyáripár megtelepítését és pedig oly üzemek érdekében, a melyek a nálunk levő kisipart agyon nem ütök; ide lehet besorozni a fogyasztó közönség létszámának emelését katonaságnak nagyobb számban való elhelyezése által; ide a vasúti hálózatnak olyatén kiterjesztését, hogy ez által Rimaszombat forgalmi érdekei emelkedjenek és a kereskedelem újabb vidékek hathatósabb idecsatolása által újabb tápot nyerjenek

Egy harmadik csoportját képezik a kérdéseknek a vízvezeték, csatornázás és város szabályozásának, vagyonrendezésének kérdései.

A közművelődés előmozdítására szolgáló intézmények elég számban lévén, e téren azok tökéletesítésén, fejlesztésén kívül legfeljebb a színházkérdés képezi a negyedik csoportot.

Es bár mindezek a kérdések öt emberöltőre elég munkát adnak a vezető egyéniségeknek, megmarad hatodiknak a város szervezetének újalkotása, — sőt mondani merjük, hogy az összes kérdések között ez oldandó meg legelőbb, mert e nélkül alig lehet hozzáfogni a többi feladatok megoldásához.

A városi szervezet reformja pedig azért szükséges, mert csak így remélhető, hogy oly javadalmazású állások alkottatnak, a melyekre a kellő vezető, kezdeményező és alkotó tehetségek megnyerhetők.

Innen-onnan eljutunk ama természetes ponthoz, a midőn minden személyes él nélkül foglal-

kozhatunk eme kérdésekkel s napirendre tűzhetjük azokat a nélkül, hogy bárkit is megsértenénk vele.

A mi a város szervezetének kérdését illeti, itt a fő elv legyen, hogy egyszerűsíteni azt, és a mit elvégezhet egy ember, azt ne bizzuk két-három emberre!

Igaz, hogy a több állás helyébe kevesebb egyén állítatván, és ezeknek javadalmazása emeltetvén, pénzügyi szempontból nem jutunk kedvezőbb eredményhez, de igen, elérünk nagyobb morális eredményeket, mert a jobb javadalmazású állásokra kapunk jobb munkaezőket, képzetebbek és szélesebb látkörrel bíró egyéneket, kik egyéniségük előnyei által bizalmat hódítván meg maguk részére, a közbizalom fundamentumára támaszkodva, kifejthetik kezdeményező, fejlesztő és alkotó tehetségeiknek erőit, és gyors léptekkel, erős kézzel vihetik a levegőben úszó s napirenden levő kérdéseket a kívánt megoldáshoz!

Nem kívánjuk e helyütt az egész adminisztratio újraszervezésének kiépített programját adni, de rá akarunk csak mutatni egyes oly tényekre, a melyek alig kívánnak érvelést.

A városnál ez időszert alkalmazva van két pénztárnok, egy városi közigazgatási és egy adópénztárnok!

Ezt a két állást bátran lehet egyesíteni, egy ember is elvégezi a teendőt kifogástalanul és jól.

Van a városnak két ügyésze, bátran egyesíthető majd később e két állás, mert ennek teendőit is elvégezheti egy ember

Van a városnak egy polgármesteri állása, a melyre azonban a mai javadalmazás mellett arra való embert lámpással sem lehet találni. — De van a városnak gazdasági tanácsosa, végrehajtói tanácsosa és mindkét állás teendőit bátran elláthatja a polgármester is, úgy, hogy ezen két állás jövedelmeit egyesítvén a polgármesteri állás

jövedelmeivel, ez állásokat pedig beszüntetvén, illetve egyesítvén a polgármesteri állással, a megnövekedett jövedelmű állásra kereshető olyan polgármester, a milyent a polgárság akar, és a ki a város nagy vitális érdekeit a kellő megoldáshoz fogja végre vinni, mert méltán el is lehet várni, hogy ilyen állásra aztán már igazi munkaező, tehetség, akaraterő, alkotó képesség és energia választassék és Rimaszombatot ez az erő egy jobb és szebb jövő felé vigye.

Nem akar ez az újmutatás egyúttal fenyték lenni a multra, mert bármi sok kritika éjt-hető azzal szemben, de végre is erőszakot elkövetni a dolgok rendjén nem lehet, és régi konservatív irányok hibáit és mulasztásait semmiféle vádaskodással nem, hanem csak új szervezettel lehet helyrehozni és új irányoknak életet adni.

Igaz, hogy e néhány szervezeti változtatással még nincs kimerítve az újjászervezés munkája, sok más fontos részlet is beszövendő abba, de ezúttal csak a legszembeütőbb pontok reformját kívántuk hangoztatni.

Összefoglalva már most a kívánt reformot abban, hogy jól díjazott állások jó munkaezővel, jó vezetéssel, kell, hogy a reformokat kiterjesszük a képviselő testületre is.

Ez már személyes kérdések érintkező pontja is; ép ezért már kényesebb, — de egy elvet itt is fel kell állítani, ez pedig, hogy a képviselő testület legyen ne egy hatalmasabb által madzagon ránczízálható conglomeratum, hanem törekvő és önértetes polgárok gyülekezete, a mely kellő vita, méltatás és ellenőrzés mellett a város vezető és intéző első emberének megad minden eszközt és lehetőséget arra, hogy programját keresztül vigye. Ép ezért kell, hogy ha már a képviselő testületi tagok egy részét a képességre való tekintet nélkül a vagyon adja

TÁRCSA.**Petőfi halála.**

(Csatakép)

Személyek:

Petőfi Sándor, honvéd őrnagy.

Kiss Sándor, honvéd ezredes.

Szilassy, honvéd százados

Egy honvédtiszt.

Első

Második } honvéd.

Harmadik }

Orosz tiszt.

Ilona, markotányosnő.

Magyar és orosz harcászok, markotányosnők. Történik

Erdélyben, Segesvár környékén 1849. július 31-én.

Nyilt változás

Genius. — Csoportozat, apotheosis.

(A segesvár-félegyházai csatának. Erdős, halmos, hegyes vidék; a szintér hátsó részének jobb felén sűrű kukoriczás látható.)

I-ső jelenet. — Kiss honvédezzredes, Szilassy, Honvédek (szuronyos fegyverekkel). Zászlótartó (zászlóval.) Dobos. Ilona, Markotányosnő.

Honvédek. — Esküszünk!

Kiss. — Így. Kétkedni nincs okom;

Magyar honvéd megtartja esküjét.

Most lábhoz a fegyvert, — pihenjete!

A míg a harc órája ütni fog.

Hé, markotányosnő!

Markotányosnők. — Parancs!

Kiss (jókedvűen). — Igazodj!

Tisztelegj! — E derék vitézeket,

Kik a szabadsáért tán nemsokára

Ott esnek el velem a harcmezőn:

Tartsátok jól, hogy panasz ne legyen. (Pénzt ad az egyik markotányosnőnek).

Markotányosnők. — Értjük. (Sorra kínálják a honvédeket).

Ilona. (Kissnek nyújtja a serleget). —

Hegyaljai. — üdit; tüzel;

Igyék belőle ezredes uram! (Átadja).

Kiss. (A serleget kezébe veszi.) Ezt a hazáért! (Iszik.)

Ilona. (újra tölt.) — Ezt meg a magyar Szabadsáért!

Honvédek. — Eljen! (Isznak Kissel együtt).

Ilona. (ismét tölt) — Emezt pedig győzelmünkért az el-

len taborán!

Kiss (teltartva a serleget). — Körömpróbaig, székelyek!

Honvédek. — Igyunk! (Isznak).

Ilona. (Kisshez).

Ha eltiakkad az öldöklő csatában:

Szomját borom ismét eloltja majd.

Kiss (tréfálva) — Tyűh, ott meglöhetnének, angyalom!

Ilona. — Mosolygva hálnék meg.

Kiss (megveregeti vállát). — Derék leány vagy!

Ilona. — Magyar vagyok, — szeretni a hazát

Még kiskoromban jó anyám tanított;

Szabadságunk karddal nem védhetem,

Ekként szolgálom hát a szent ügyet.

Markotányosnők. — Mi is! Mi is!

Ilona (a honvédekhez). — Nézzék önök, vitézek!

Egyik kezünkbe serleg, másikba im'

Virágkoszoru. — azt a harczólnak,

Emezt a haldoklóknak nyújtjuk át!

Kiss — De erre már újból iszunk, fiúk! (Magasra tartva

a serleget; a honvédek egymás között koczintanak).

(Dal): „Igyunk, igyunk, barátim,

Rövid az élet, örök a sir . . .“ stb. (Isznak.)

Kiss (dal után). — Aztán, fiúk, ha megszólal az ágyu,

Akkor is ily vidáman menjetek . . .

(Lövés). Előre honvéd! (Kardot ránt).

Honvédek. — Eljen a haza! (Szuronysegezve, dobszó

mellett kirohannak balra).

(Ágyuzás, csatazaj, dobpergés).

Ilona (a markotányosnőkhöz). — Jertek, mi se' retteg-

jük a halált! (El, a honvédek után).

II-ik jelenet. — **Petőfi** (egyedül).

Petőfi (kivont karddal jobbról besiet).

Mi bátor, ah, mi hős a honfi szív!

Mint fürgeteg, akként rohannak ök

Jog- és alkotmánytipró ellenünkre.

Izmos karjukba fénylik az acél,

Mennykőként osztva a biztos halált!

(Kifelé beszélve). Előre, csak előre, székelyek!

Támadjon újra fel ti bennetek

A hun király dicső nagy nemzete!

. . . Oh, szép hazám, napod nem huny alá,

Mig kebleden ily népet hordozol!

Törjön reád bár milljó vad tömeg,

Jöjjön a muszka, mint hyrkáni tigris,

El nem seper, le nem gyöz tégedet! —

Ah, vérem forr, szomjuzom a csatát.

Áldd meg Isten a honvéd hős karát! (Indul).

III-ik jelenet. — **Petőfi.** — **Honvédtiszt** (kivont karddal).

Honvédtiszt. (Belépve Petőfi elé áll; tiszteleg).

Őrnagy ur!

Petőfi. — Nos, mi baj?

Honvédtiszt. — Tábornokom

Parancsa úgy szól hogy az ütközetben

Petőfi őrnagy ur részt nem vehet.

Petőfi (bámulva) — En?! . . . Es miért?! . . .

Honvédtiszt. — Kutatni nincs jogom;

Elég, ha tábornokom így akarja. (Tiszteleg s visszasiet).

Petőfi (egyedül, elkeseredve). — Bem! Bem!

Mért féltesz engem oly nagyon?! . .

Hisz' kezem, mely a lantot pengeti,

A kard sulya alatt se' zsbibad el! (Elkomorodva).

. . . Vagy tán veszély környezné taborunk?! . . .

De akkor én miért maradjak távol

Azoktól, kik ott lenek hős halált?! . . (Kifelé mutat

a kardjával)

Oroszok (künn). — Hurráh!

Petőfi (megdöbbenve). — Mi ez?! . . Hah, a balsejtelem!

Valóra válik! — Egy újabb sereg

Tör adáz dühvel a véráztatott

Sikságra le, ordítva száz halált! (Vizsgálódva)

Orosz sisak csillámlik szertesztét;

Maroknyi taborunk' ugy fogja át,

Mint vasgyűrű a holtra vált tagot (Keserűen).

S én itt vagyok, míg ök ölik a székelyt . . .

Vakulj szemem, ne lásd e szörnyű képet!

Honvédezzredes (künn) — Előre honvéd!

Honvédek (künn). — Eljen a haza!

Petőfi (kifelé nézve).

Újabb roham . . . Rettentő nézni is,

Ugy hull az ember a csapás alatt! (Letérdel).

Isten, Isten, magyarok Istene!

Önts új erőt néped szívébe most,

Hogy markából a honvédő aczelt

Ne birja im kitépni ellenünk! (Felfut a háttéri dombra).

meg, legalább a kik választás útján kerülnek be, azoknál ne az atyafiság, pajtáság, felekezetiesség, klikk-uralom, hanem a közjó legyen megválasztásuk irányzója, alapja, és e részben azok közül legyen első sorban a választás, kikben műveltség, képzettség, látkör, ész, gondolat, eszme, tudomány, akarat és alkotó tehetség van, és kik ép azért míg egyrészt a haladáshoz maguk is adnak tápot, mások vezető képességeit irigy szemekkel nem lerontani, de igazi tehetséggel támogatni tudják, ép azért, mert értékük van a haladás, és ennek eszközei iránt.

Irányszemek ezek, a melyek nem a jelennel, de bizonyára már nagyon közel álló jövővel szemben nem kívánnak több elismerést, mint hogy a jóakarát sugallta azokat.

Dr. Szeless Ödön.

Mindenféle.

(Heje-huja, kalikó, új iskola, visio, ö. m. a. f.)

Nagyon meg voltunk ijedve, hogy az ideai farsang heje-huja nélkül fog eltelni. De a komolyság felhői immár szétfoszottak s nemsokára úgy belejövünk a dinodánombba, hogy talán még a nagy bójt sem lesz elég hosszú arra, hogy kibőjtöljük a gyomorfájást s a kontót. Mert akár utolsó, akár első éve ez a mostani annak a bizonytalan századnak, melynek hullámai között eviczkélünk, annyi bizonyos, hogy legokosabban azok cselekedtek, a kik egyszerre öt háziasszonyt kértek fel a bálanyai tisztségre; így vagy a betegezés lesz méltó apothéosisa a mult összes multságainak vagy a kezdet lesz ékes hirdetője a jövő farsangi reményeknek — mi pedig mindenképen meg fogunk bomolni, mert az idén nem lesz se olyan vastag nyak, se olyan eszontos derék a jánosi-kaputól a zöldfűgig, Schulhoftól a Löcherer-féle szopdáig, mely spongyává ne puhulna a ötszörös háziasszonyi nyájasság, báj és kellem hatása alatt. És még ez nem minden. A nőgyesület még huszadik századiasabban cselekedett. Nem egy, nem is hat, hanem egyszerre harminczhat háziasszonyt kért fel, s mi férjek, midőn erre a multságára megadtuk a legfelsőbb exequatort, nem vettük észre, hogy az új számítás szerint épen hetvenkét végrehajtót zudítottunk a nyakunkba, kik egyébiránt égszínkének ruháik özönéből úgy fognak ránk ragyogni, mint napok a tiszta menny boltozatán, — míg kiizzadjuk a quótát. A ki még ebből sem érti meg, mi az a kalikóbál, az menjen zabot hegyezni.

*

Ezt az új esztendőt arany betűkkel fogják följegyezni a nemzet historikusai. Ahányan csak vagyunk, mind koronások lettünk. Vége a szilvafának, vége a boeskoros nemességnek! A francia forradalomnak egyik büszke jelszava, az „egalité“ testet öltött: egyenlő koronája van nemesnek, polgárnak, parasztnak. És ezzel megnövekedett a vagyonunk is egyszerre száz perczenttel. A gimnáziumnak ezelőtt háromszáz ezer forintot ígért a kormány, most kétszáz ezer koronával kell kirukkolni, hogy abból palotát építsünk a nebulóknak. De az a kérdés, hogy hová? Mert ebben a két milliós városban nincs egy talpalatnyi hely, a melyen ez a fontos intézet a lábát újból megvethetné. De ha még volna is, nincs egy milliméternyi áldozatkészség, mely azt átengedné. Kálvinisták, lutheránusok, katolikusok, izraeliták, kiknél egykor a gondviselés minden gyermeket legalább 20 ezer koronával kárpótol, nem mozdul-e meg szívetek? Nem szeretnétek-e azt, hogy nevetek örök emlékezete beépítették az új gimnázium fundamentumába?

*

Egyik álmatlanul töltött éjszakámon furesa visióim voltak: az utcákon nagy embertömeg hullámozott, hazafias

Előre honvéd! — Ah, e harczy zaj,
Mint mély folyam a kis darab követ,
Ugy elnyeli buzdító szózatom. (Merően kibámul.)

IV-ik jelenet. — Petőfi. — Ilona.

Ilona (balról zilálva besiet).
Irtóztató! A vér patakba foly! . . .
Oh, küldj segítyt a honnak, Istenem! (Észreveszi Petőfit.) Egy tiszt! (Hozzá lép.) Uram, az ádáz küzde-
Oly sok derék vitézünk hullt el, [lemben
Hogy minden ép karra szükség legyen.
Petőfi (keserűen, magában). — A föld alá szeretnék bujni!
Ilona (meglepetve) Oh, nagy ég! Jól látok-e? Hisz ön
Petőfi?

Petőfi (lehajtván fejét; tompán). — Az vagyok.
Ilona (megragadja kezét s letérdel)
Mily öröm, hogy láthatom!
Légy üdvözölve drága lantosunk! (Megesókolja kezét.)
Petőfi (kivonja kezét Ilonából).
Hagyd el, leány; inkább helyettem is
Töröld le a küzdők verejtékét.

Ilona. — Megyek s ha kell, nyugodtan vérzek el.
Mert esókolám a nagy költő kezét! (El, a merről jött.)
Petőfi (utána nézve, bánatos komorsággal)
Te is szabad vagy — — rab csak én vagyok.

Oroszok (kűnn, erősen). — Hurráh! Hurráh!
Petőfi (megdöbbenve). — Ég!
Honvédek (kűnn, gyengén). — Éljen a haza!
Petőfi. — Mily halk sohaj ez, népünk ajakán,
Szívembe töle, ah, megfagy a vér . . .
(Kiáltva) Magyar, ne hagyj magad! Az égre, ne!
Mutasd meg újra óriás erőd!
Törd, zúzd, vágd össze gaz hóhérjait
Ezer év óta itt élő nemzetednek!
Előre! — Ah, minden hiába már . . .
Szegény hazám, rád börtön éjje vár. (Kardját kiejti
kezből s arcját tenyerébe takarja.)

(Nagy csatazaj, honvédek futnak át a színen.)

V-ik jelenet. — Petőfi. Első, második honvéd.

Első honvéd (többedmagával balról berohan.)

Fuss magyar! Elvesztett a harc! (El jobbra.)

Petőfi (fölről). — Mi ez?! . . .

Második honvéd (futva).

Látod, bajtárs, — győzött a muszkahad. (El.)

dalok akkordjai mellett gyülekeztek össze az emberek s a levegő reszketett a hatalmas éljenzéstől. Lassanként megérttem, hogy képviselőválasztás van. Rimaszombati polgárok a forgácsfalvi és gyurkovkai kúnokkal ölelkeztek, — egy érzelmenek lángiban dobogtak a szívek. Az új pénzügyigazgató ki volt nevezve s ragyogó arccal mondott le azokról az éljenekről, melyek ezelőtt négy évvel feléje hangzottak. Az új ellenfél nélkül való képviselőjelölt pedig különböző színváltozatokban adott kifejezést a fényes eredmény fölötti megelégedésének, — ott a téren pedig rengeteg chaosban folytak össze a Kossuth-nóta s a kínai tines harczy akkordjai.

Lehet még a dologból valami s akkor Göre Gáborval mi is azt mondjuk: lösz még rúla ö. m. a. f.

Rouget.

A gazdasági egyesület közgyűlése.

(Sz.) Folyó hó 16-án a vármegyei gazdasági egyesület Rimaszombatban közgyűlést tartott.

Nem kerülhetjük el ezuttal, — mert máskor a közgyűlések nem itt vannak, — hogy szerzett impreszióinkról be ne számoljunk.

Az egyesület közgyűlést tart, egy vármegye magyar mezőgazdái tartják évi közgyűlésüket, s ezen a közgyűlésen megjelenik mintegy 10 uri birtokos, a közül is 6 valamely tisztséget visel, 4 paraszti birtokos, és ez egy vármegye mezőgazdasági érdeklősége! Ezt a társaságot az egyesület elnöke, a vármegye főispánja és viceispánja kénytelenek így ezimezni, hogy t. közgyűlés! Erre csak a költővel lehet felelni: „Risum teneatis amici?!“ Ki bírja a hahótát visszatartani?! Senki, és semmi, csak egy, az elnöki jelentés, a melyből láthatjuk, hogy gróf Serényi Béla elnök komoly munkát végez a megyei gazdasági viszonyok fejlesztésére, láthatjuk, hogy bár alig részesül komoly támogatásban, mégis a zászlót becsülettel viszi, s sikerről-sikerre vezérli.

De a tapasztalható „óriási érdeklődés“ még egy gondolatot támaszt! Azt, hogy, hol is megy végbe ez a „nagy érdeklődés“ a mezőgazdasági érdekek iránt?! Tán Angliában, a hol a mezőgazdaságot majd egészen feladták és az állattenyésztés nagy és sikeres keretein felül csak az ipar és kereskedelem nagy arányait láthatjuk, vagy más egyebütt, az ipar és kereskedelem országában? Nem! Ez a kép feltűrt Magyarországon, a hol kilométernyi hosszúsága beszédek hallunk az átkos kormány és társadalom merkantil, iparpártoló, és az agrár érdekeket lábba taposó irányáról! Mily pompásan is hangzik egy ilyen eruptio a kortes tanyák tüstös levegőjében, vagy a képviselőház padjain, mikor „haza-beszélünk!“ De milyen furesa dolog az, hogy mikor itthon „tenni is kellene“ valamit, akkor a fától nem látjuk az erdőt, s magunk segíteni saját bajainkon restek, tanyak és semmittevők vagyunk.

Az a négy paraszt, a melyik a közgyűlésen ott volt, áhitattal hallgatta a szép disputákat, s még elhitte, hogy itt komoly dologról van szó, de a ki ott volt s hallotta a közgyűlés lefolyását a maga szűk medrében, a maga sívárságában, a maga eszmehiányában, az meggyőződött arról, hogy az elnök nemes buzgalmán, és ezzel elért eredményein, Farkas Ábrahámnak az állattenyésztésről elmondott szép fejtegetésén, Szentiványi Árpád, Bornemisza István és Fekete Nándor az ügyet előmozdítani óhajtó fejtegetésén kívül alig vehető komolyan valami! Vagy komoly dolog, midőn az elnök jelenti, hogy az egyesületnek van 82 alapító, 392 rendes és 62 kedvezményes tagja, összesen tehát 534 tagja és ebből 200 tagság a községre esik, maradt tehát az egyesületnek 192 rendes tagja!

Tehát egy nagy vármegyében 192 ember érdeklődik tagsági díjjal az agrár ügyek iránt, s ebből hány adja oda ismét esztét, tudományát, igyekezetét, tapasztalatát a közügynek?

De hát a közfelfogás szerint az átkos kormány intézze az agrár érdekeket, mi pedig helyezzük magunk

Petőfi (felkapja kardját s a berohanó honvédek elé áll).
Megálljatok! Hát gyáva a magyar?!

Honvédek. — Késő!

Petőfi. — Soha! mit fegyvert bír a kar!

Ki elszalad: a hont gyalazza meg!

Ide körém, dicső honvédek!

Álljunk útjába e pribék seregnek,

S ne hagyjuk, hogy a győztes ő legyen!

Honvédek (húzódozva)

Mind elveszünk. (Indulni akarnak.)

Petőfi (eléljük állva) — Szabadságért halunk!

Azért pedig dicsőség halni meg!

Ide tehát, kinek helyén a szíve,

Ingyen mi se adjuk el életünk!

„Mert a honvéd még nem halotti test,

Nem, istenemre nem! S hajnalt magának

Az égre (kifelé fenyeget kardjával) a ti véretekkel fest!“

(Szaválva) „Nem mondom én: előre, székelyek!

Előre mentek úgyis, hős fiúk,

Ottan kíván harcolni mindegyik,

Hol a csata legrémesebben zúg.

Csak nem fajult el még a székely vér!

Minden kis cseppje drágagyöngyöt ér!

Ugy mennek a halál elébe ők,

A mint más ember menyegzőre mén;

Virágokat tűznek kalapjaik

Mellé — s dalolnak a harc mezején.

Csak nem fajult el még a székely vér!

Minden kis cseppje drágagyöngyöt ér!

Ki merne nekik ellenállani?

Ily bátorságot szívében ki hord?

Mennek, repülnek, mint a szél s üzik

Az ellenséget, mint a szél a port.

Csak nem fajult el még a székely vér!

Minden kis cseppje drágagyöngyöt ér!“

Honvédek: (föllelkesülve.) — Éljen a haza! (Petőfivel
vissza rohannak balra.)

Oroszok: (kivül, csatazaj közt.) — Hurráh! Hurráh!

VI-ik jelenet. Ilona. Markotányosnők, (balról jöve.)

Ilona: — Láttátok őt?

Markotányosnők: — Láttuk.

a mindenható hatalom gyámkodása alá, és inkább les-
sük összetett kezekkel, hogy hol nyílik egy kis hivatal,
mikor ez többet ér a maga nyomorúságával minden
honboldogító agráreszmével, küzdelem és harcznál!

Elhhez persze önálló existenciák, küzdelemre kész
lelkek, az önálló egyediség mezebecsülése, a gazdasági
érdekek felismerése és a közjóval való összhangba ho-
zatala, s mindenekfelett a közjóért való lelkesedés, terv-
szerű munka kellene, de nálunk a mezőgazdaság, az
állattenyésztésnél mindig jobban fogja a lelkeket izgatni,
az utolsó rongyos falu bíró választása, hogy a magasabb
hivatali választásokat ne emlegessük, jobban fog izgatni
a magas politika, — ha eszmádia is, — mint az egyéni
jólét ama köre, a mely a közjólét bázisain épül fel ma-
gasra, s a hol a munka és önfeláldozás legszebb erényei
teszik az embert nagygyá!

Ki van adva a nagy jelszó a rendszerváltozásra, ki
a jog, törvény és igazság erkölcsopolitikai nagy elvei, de
vajjon mikor fogjuk belátni a nagy Széchényi igazságait,
hogy egy koldus nemzet soha sem szabad, sem függet-
len, sem nagy nem, hanem csak egyénisége alacsony ér-
dekeinek rabszolgája lehet.

Ebből a rabszolgaságból van hivatalra kivezetni a
gazdasági küzdelem is, és reméljük, hogy ez ügy előbb-
utóbb melegebb pártfogásra fog találni.

A gyűlésről a következőkben számolunk be:

A közgyűlésen ott voltak gróf Serényi Béla elnök,
Hámos László, Bornemisza László, Szentiványi Árpád,
Farkas Ábrahám, Bornemisza István, Beélik Iván, Fáy
László, Fekete Nándor, Diószeghy László, Fekete kuruczi
igazgató, Szakall András, Szontagh Barna, Molnár Jó-
zsef, Lakner László titkár, és dr. Szeless Ödön ügyész.

Elnök lelkes szavakban nyitja meg a közgyűlést és
reá mutat az egyesületnek ez évben elért szép eredmé-
nyeire a gazdák támogatása, az okszerű gazdálkodás ter-
jesztése, az eladás és vétel közvetítése, a gépek és gaz-
dasági felszerelések olcsó beszerzése, az állattenyésztés
okszzerű fejlesztése, a gazdasági oktatás stb. terén.

Nagyobb vitát keltett az apaállatok megvizsgálá-
sának kérdése, a melyben résztvettek Farkas Ábrahám,
Szentiványi Árpád, Bornemisza István, Bornemisza
László, Hámos László, Fekete Nándor.

A vita során az egyesület elnöke kimutatta, hogy
nem egy helyen az egyesület kiküldött szakközvegei a
tenyészállatokat kizárták a használatból és jövő évben
a hiba még mindig ott volt, sőt a közigazgatási hatóság
tenyészengedélyt adott reá újból, s történt az egy gaz-
dag községben is, a hol az új beszerzés akadályokba
nem ütközött, s e folytán az egész új állat-nemzedék
elkoreszosodott.

A közgyűlés elhatározta, hogy hasonló esetekben a
kizárás közigazgatásilag is keresztül viendő.

Az évi jelentés és annak kedvező eredményei lel-
kes viszhangra találtak; kiemeljük itt, hogy az együletnek
82 alapító, 392 rendes és 60 kedvezményes tagja van

A megyei állattenyésztés előmozdítása érdekében
szükségesnek határozott el a hosszas vita után, hogy az
új mezőrendőri törvény és ennek alapján hozott vármegyei
szabályrendelet folytán a tenyésztési körök a tenyész-
fajirányok szerint megállapítsanak és ezek betartása
szigoruan ellenőriztessék.

Elismeréssel és pártolással fogadtattott Farkas Ábra-
hám fejtegetése az apaállatok részére alakítandó legelőt
illetőleg.

Az évi költségvetés elfogadtattott.

Végül Hámos László indítványozza, hogy az elnök-
nek buzgó, odaadó működéséért köszönet szavazzassék,
mire az elnök lelkes éljenzése után a közgyűlés bere-
kesztetett.

Álom és való.

(Felhívás Rimaszombat és vidéke nemesszövületi hölgyeihez!)

Lelekem a közel jövőbe pillant. Képeletem fényes,
ragyogós képeket fest, nagyrészt a nemes, a gyöngéd

Ilona: — Pedig tudom,

Bem tiltá, hogy harczyba részt vegyen.

Ég, óvd meg drága életét!

Markotányosnők: — Ámen. (El, jobbra.)

(Folyton gyengülő csatazaj; itt-ott puská lövés, közbe
gyer ágyuzás; futók és üldözők kiabálása.)

VII-ik jelenet. Harmadik honvéd, majd Petőfi, Szilassy.

Harmadik honvéd: — (megsebesülve.) Vége. Ismét el-
vesztünk a csatát. (Több sebesült társával el, jobbra.)

Petőfi. (fáradtan, sebesülten, Szilassy által támogatva
balról belép; keserű fájdalommal.)

Ijedt arcok, „csúfos futások!

Bár merre nézek, mást nem látok.

Miként a sár, a melybe

Követ hajítanak be,

Ugy freccsen szét a harcok mezejéről,

Oh, nemzetem! képedre a gyalázat!“

Szilassy: Igaz, bajtárs, de tiszteres erőnek

Hogyan állhatna ellent a magyar?

Petőfi: „Hazám, hazám, magyar haza!

Elátkozott föld vagy hát?!

Ki volt, ki így megátkozta,

Hogy rajtad a szabadság

Örökké csak földönfutó legyen!

Hányszor kelénk föl háromszázad óta

Lerázni hős'leg a bilincsekét,

S kardunk mindig behullt a vérfolyóba,

Mely meghasított keblünkéből eredt;

S a mint ájulva a földön fekdünk,

Kaczagva tombolt a zsarnok fölöttünk.“ (Fellángolva
kirántja balját Szilassy karjából.)

De Istenemre, rajtam ne kaczagjon,

Se' ma, se' soha, míg kezembe kardom!

VIII-ik jelenet. Voltak. Oroszok. Honvédek.

Oroszok: (még kívül.)

Hurráh! Hurráh! (Berohannak balról, s rátörnek Pe-
tőfőre és Szilassyra.)

Petőfi: (harczolva.) — Hah, hitvány zsoldosok!

Öljetek meg, — én futni nem fogok.

(A jobbra elmenekült honvédek visszafordulnak s rá-
támadnak az oroszokra és Szilassyval együtt kiűzik
őket, a hátramaradt Petőfit azonban, egy vele harczoló
orosz tiszt, leszurja kardjával, mely után a tiszt elrohan.)

női szivekbe mártva esetjét. A kit megindít és szomorít az árvák sorsa, jöjjön és szemlélje meg velem e képet. S aztán teljesítenem kérésemet, viduljon fel!

1900 február 2-ika van. Beállott az alkony; leszállt az ég. A különben „sápadt” hold is nyájasan mosolyog. Kocsi, kocsi után robozva, szán, szán után csengve bongva, csilingelve siet a „Három Rózsa” elé, melynek kigyult ablakait nagy néptömeg vizsgálja lenn a csikorgó havon Vidáman, jólesős örömmel suttognak a szokatlan estélyről: „Az árvák javára mulatnak ott!”

Fenn a nagy teremben fényes társaság hullámszik fel s alá. Fényes a szívük, ragyogós a kedvük. De külsőjükön semmi feszélyező pompa, semmi felesleges csillogás. A város és vidéke előkelői, az értelmiség s a derék polgárság fesztelenül együtt mulat, együtt társalog. Az Oláh Gyula híres bandája szól. Örvénylik a ropogós csárdás. Bájos ifju párok járják nagy vigán, s talán boldogan — és szünet nélkül. De még sem A XX. század találmánya: a tizedesóra 50-et jelez. Künn a török hasa sipjának vékony, sírós hangja szól — ez még csak tizenkészer! — a néma, csendes éjszakába. Tehát éjjel nagyon: A tüzes csárdás megszűnt. Valami kuruczkesergős hallszik. A teremben nagy a sürgős-forgás. Apró terített asztalok mellé telepszik mindenki. Ki-ki azzal, a ki neki kedves. Es ime egyszerre a szomszédos teremből — mi égi jelenés! — angyalok serege vonul be. Örczáikon a hajnal pirja, ragyogó szemökben a szeretet melege sugárzik; ruhájuk az égnek halvány kékje. Picziny kacsoikban illatos, párolgó théat — rummal és cukorral — hoznak a szomjúhozóknak, majd bő adagokban finom sonkát áspikkal, tormával; avagy pulyka, liba, kacsacombokat, egész kappanokat stb. — Az érkezőknek. Egy-egy angyal annak, a ki az ő asztala köré gyűlt. S mind e jószágért, e nem is földi kiszolgálattért — adagoként csak 30 krt, három 20 fillérest kell azokba a rózsás, gyöngéd kacsoéskába becsúztatni, s ezt is — az árváknak, a valóban éhezőknek. szenvedőknek ételére, ruhájára, neveltetésére, nyomoruk enyhítésére!

Hát, bájos követőim, bájos olvasóim, megbánták-e, hogy elkísértek eddig: e szívet-lelket gyönyörködtető képnek megismeréséig? Kövessenek kérem és hallgassanak meg még néhány pillanattal!

Tehát, mondok, a 3 hatást — ó, szegény, eltűnt hatást! — nem az italt, nem is az ételért kell lefizetnünk. Ezt mind ingyért osztogatják azok az égi követek! Mert hisz azt a gazdag buffett, azt a téli éléskamrát a kegyetek nemes szíve hordta össze! Azaz dehogyan hordta, — s im'e t betűnél tér vissza a lelkem a jelenhez, képzelettel a valóban festéséhez! még nem hordta, csak most hordja össze hangya szorgalommal nemes versengéssel.

Azokhoz fordulok tehát az árvák — és a magam nevében, kérés szóval és bizó reménnyel, a kik a farsang e legnemesebb estélyéhez jó szívük sugallatára bármi esekélyességgel hozzájárulni óhajtanak: adományaitk szíveskedjenek legkésőbb január 25-ig papíron, levélben, s az estély napján a maga jóízű valóságában özv. dr. Marikovszky Istvánné szeretett igazgatóimhoz bejelenteni, illetőleg beküldeni

Bizvást bizom, hogy álom megvalósul. Uraim! Jöjjenek el mind! Szép asszonyok sültjé-főztjé találgal fel ott még szebb leányaim! A Nőgyűlés.

Vörös-kereszt-estély Tornallyán

Carnevall herczeg ledobta titokzatos köpenyét, megkisdődött a vig farsang Tornallyán, f. hó 13-án az ottani vörös-kereszt-egyesület által rendezett estélylyel.

Régi mulatságokban gazdag idők emlékei tűnnek fel előttem, midőn ez estély lefolyásáról és sikeréről óhajtok beszámolni. — Megvallom, hogy már csak a csendes falusi gyermek-szobából dajkám meséiből ismerem e felidézett emlékeket, míg övéim is résztvettek a 3 napig tartó híres gömöri bálokban, s azon dícséretből, melyeket idegenben is bizonyos büszkeséggel

Petőfi: (imbolyogva.)

Hazám... szegény letiprott szép hazám!...

(Haldokolva lehányatik a földre a kukoriczás előtt. A csatazaj elnémul: távolból trombitaszó hallatszik, mely lefuvást jelez. Petőfi hosszas haldoklása közben halk zenét hall, melyre fölemeli fejét s könyökére támaszkodva töredezetten suttogja:)

„Lement a nap...
De csillagok nem jöttek...
Sötét az ég...
Közel s távolban semmi fény nincs...
Csak mécsvilágom s honszerelmem ég!
Szép csillag a honszeretet,
Gyönyörtűségezen ragyog...
Szegény hazám, szegény hazám, te!
Neked kevés van ilyen csillagod“...

(Vissza hanyatlik s meghal, az adagió véget ér. Most felgördül a háttéri függöny s görög-tűz fénye mellett csoportozat látható.)

Genius: (a csoportozat közepén felhőtől körül burkolva.)

Oh, nemzetem, ki ezredéve már,
Hogy őseidszerzette szent hazádban
Vész és vihar között uralkodol;
Ki életedet annyiszor áldozád,
Hogy nincs halom, nincs egy völgy, egy berek,
Melynek göröngye, vagy gyenge fűszála
Ne itta volna hulló véredet;
Ki most is csak azért vedé kezébe
A láng pallost, hogy alkotmányodat
Mégvédd, miként hajdanta őseid;
Ki im elbukva újra vérezel
E Golgothává vált hazád ölen,
És annyi ifju hős-fiad sorában
Lánglelkű költöd is a porba hullt:
Oh, nemzetem! hallgassd meg gyászoló
Génuszodnak jósló szótát:
Te élni fogsz — együtt Petőfivel!
Mert nem hallhat az meg örökre,
Ki szellemével bésugározá
Hazája egét s a magyar nevét.
Petőfi él, Petőfi élni fog.
Mig e honban egy magyar szív dobog!

(Az előfűgöny legördül.)

P.

hallgattam vármegyém 30 év előtti multjáról és határtalan vendégszeretetéről. — Jött egy kor! Más idők, más viszonyok cserélték fel a régi eldorádót, s már azon tudatba kezdtem belé élni magamat, hogy születési hibámnál fogva nem vehetem ki részemet soha a régi idők élveiből; de az egyszer nagy örömmel csalódtam.

Korom még megengedte, hogy akkor lépjek be az élet mulató csarnokába, midőn annak kapui már-már záruló félben vannak, s igyekeztem minden habozás, nélkül azok közé sorakozni, kik siettek csárdásra termett lábaitkat megvetve a turló kapu szárnyakat ismét kitárni.

Indokolatlanul énekeltük tehát azt a bus notát: „A mi elmult vissza nem jó stb.“ Mert igenis új planéta jelent meg a század utolsó éveiben, tüzes sugarai keresztül járták a szíveket, bearayozták a bál termetket, visszavarázstolták a régi jó kedvet és tánczra hevitettek bennünket.

A jótékonyági eszmék belopakodtak a gyöngéd női keblekbe, felgyújtották a nemes czél iránti fogékony ság szikráját, s ilyen elvekkal és törekvésekkel vezettek be bennünket az új századba is.

Özv. Radvánszky Károlyné urnó, a főkegyelet elnöknője, a szépet, a jót és üdvös czélt vélte akkor a közönség mulattatásával egybekötöni, midőn az estélyt rendezte, s ez sikerült is neki minden ízében.

Pontban 10 órákor jelent meg az elnöknő fényes kíséretével a teremben, s páratlan figyelem és kedvességgel igyekezett a megjelenteket szívélyesen köszönteni és az érkezők üdvözlését fogadni. Együtt láttuk kevés kivétellel vármegyénk előkelőségét, a Sajó- és rimavölgyi földbirtokosok uri négyesfogatát jeleztek érkezőket, s midőn az első ropogós csárdást rázendítette a cigány, a legszebb látvány tárult szemünk elé. Az izléssel diszített tánczterem mesés színpompában ragyogott, a garde-damok egyszerű, de finom, előkelő izléssel diszített kosztümjei és drága csillogó ékszerei festői arányossággal vegyültek el a kedves szép leányok könnyű, káprázatos ruháival, mely képet sietett a frakkos férfiak fekete se-rege és az arany zsinóros honvéd tisztok szilaj hada teljessé tenni. — A bájos arcok mosolyai, néha-néha egy-egy csárdás csatakiáltás és a terem ringó parkettje árulta el, hogy mindenki jól mulat s igyekszik párját is meglegedtetni.

Szóval a mulatság egészben és minden részletében sikerült. Az elnöknőn kívül méltó elismeréssel kell megemlékeznünk Hámos Árpádné, Tornallyay Zoltánné, Hevessy Lászlóné, Szentmiklóssy Istvánné és Göcs Mihályné urnókról, valamint Hámos Árpád, Tornallyay Zoltán, Hevessy László, Hevessy Bertalan, Radvánszky György és Göcs Mihály urakról, kik siettek a mulatság sikeréhez nagyban hozzájárulni.

A jelenlevők közül sikerült a következő hölgyeket feljegyezni: Farkas Zoltánné, Giczey Zoltánné, Göcs Mihályné, Hámos Lászlóné, Hámos Árpádné, Hámos Zoltánné, özv. Hegyessy Sándorné, Hevessy Lászlóné, Horváth Józsefné, Kossuth Józsefné, Kubinyi Jánosné, Liptay Károlyné, Nagy Elemerné, Néhrer Lászlóné, Pazár Andorné, Ragályi Gyuláné, Szakall Istvánné, Szentmiklóssy Istvánné, Szentmiklóssy Kálmánné, Szelezky Zoltánné, Szilárdy Virsin, Szilárdy Béláné, Szontagh Zoltánné, Tornallyay Dezsőné, Badányi Elinor, Giczey Lenke, Glósz Aranka és Vilma, Göcs Etelka, Hegyessy Lala, Hoffmann Irma, Kaiser Cornélia, Kubinyi Margit, Máriaassy Ida, Tornallyay Margit, Tornallyay Evi és Victória stb.

Hogy a mulatság jól sikerült, nagy részt vett ki abból rimaszombati cigányunk Oláh Gyula fiatal primás bandája. No meg azután az új vendéglős Kerekes, ki jó italokkal és ételekkel látott el bennünket.

Ezek után felhuzom én is a titkos köpönyeget a legközelebbi vizontlátásig Rimaszombatban, hova szívesen kerjünk és várjuk a szép hölgyeket és tánczosokat.

Hozott Isten benneteket is idegen fiat-l barátaim, ti se maradjatok el, hogy elmondhassuk: „ki járt itt, ki volt itt, kinek a pipája maradt itt?...”

Napraforgó.

Hirek és vegyesek.

Kérelem. Lapunk mindazon t. olvasóit, kik előfizetéseiket még nem újították meg, valamint azok is, kik a mult hóban levélbeli felszólítást kaptak, hogy előfizetési hátralékaikat fizessék be, ez uton ismételen felkerjük előfizetéseik megújítására, illetve hátralékaiknak megfizetésére.

A kiadóhivatal.

Kaszinói közgyűlés. A rimaszombati kaszinó folyó 1900. évi rendes közgyűlését január hó 28-ik napján d. u. 3 órákor saját teli helyiségében tartja meg, melyre a tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

Athelyezés. Langhoffer Viktor bírói vizsgát tett kir. törvényszéki aljegyző a kassai kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőként osztott be. A közkedveltségben álló aljegyző új állását jövő hó elején foglalja el.

Körorvos választás. Nagy-Rőczen a már régóta üresedésben volt körorvosi állást — mint értesülünk — f. hó 13-ikán töltötték be választás útján. Az állásra Dr. Csesznok Pál helybeli gyakorló orvost választották meg egyhangulag.

Halálozás. Vármegyénk több tekintélyes, előkelő családját mély gyászba borította özv. Máriaassy Pálné szül. Fáy Petronella, a 89 éves tisztos matrona f. hó 15-én Nyustyán bekövetkezett elhunyt. A Máriaassy, Hámos és Fáy család számos tagja gyászolja az elhunyt, kinek hült tetemeit f. hó 17-én — ma — d. u. 1/2 3-kor helyezték örök nyugalomra Nyustyán, impozáns részvét mellett. Áldás és béke poraira!

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Stubenfall Kálmán helybeli törvényszéki irnokot, ki a telekkönyvi hivatalnál kiváló szakértelemmel és közmegelegedésre működik, segédtelekkönyvvezetővé nevezte ki.

A Fehér-Kereszt egyesület központjából: Budapestről a napokban itt időzött a kiküldött tisztviselő Vadász Gábor, ki az irodai teendők ellátására nézve utmutatásokkal szolgált. A Fehér-Kereszt egyesület gömörmegei fiókja f. é. január 1-ével megkezdte vármegyénkben működését Dr. Löcherer Tamás igazgató vezetése mellett. A városban elhelyezett több lelenzet s átvette a város és a nőegylet által eddig támogatott lelenzek gondozását. A vármegye több vidékéről mintegy 200 család jelentkezett gyermekek elfogadására. Az új intézményt, — mely-

nek főzélja, hogy a szegény esecsemőket az u. n. angyalcsinálók körmei közül megmentse és ekkép a házánkban az utolsó évtized alatt óriási dimenziókat öltött gyermekhalálozást csökkentsen, — közönségünk körében élénk érdeklődéssel kísérik.

Halálozás. Lukács Béla miskolczi rendőrkapitány, vármegyénk főjegyzőjének testvérbátyját súlyos csapás érte, neje szül. Dianovszky Olga f. hó 15-ikén rövid szenvedés után történt elhunytával. A megrendítő gyászbeszéd híre városunkban széles körökben őszinte részvétet keltett. Az elhunytat f. hó 17-én — tegnap helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett Miskolczon. Nyugodjék békében!

A polgári olvasóköri bálja. Nagyban folynak az előkészületek a polgári olvasóköri f. hó 28-ikán tartandó — s fényesnek ígérkező — báljára. A mulatságon a védnöknői tisztet: Czinke Istvánné, ifj. László Jánosné, Rónay Gyuláné, Stolcz Zsigmondné és Varga Lajosné urnók vállalták el. Az ő rokonszenves és tág körben kedvelt személyiségük bizonyára nagy közönséget fog vonzani a mulatságra. A rendező-bizottság is megalkult. Elnök: Kóródy Jenő, alelnök: Kovács Zsigmond, jegyző: Vall József, pénztárnok: Rónay Gyula. A meghívókat már szétküldték; a ki tévedésből nem kapott volna s arra igényt tart, szíveskedjék a rendező-bizottság elnökéhez fordulni.

Közigazgatási bejárás. A rozsnóy-kraszna-horkavárallya-dernei vasút közigazgatási bejárása f. hó 11 és 12 ejtetett meg. — Ezen helyi érdekű keskenyágányú villamos vasutat a „Sajóvölgyi villamossági részvénytársaság” még ez év folyamán szándékozik megépíteni. A 14 kilométer hosszú vonal Gerster Béla mérnök tervei szerint akként épülne, hogy Rozsnóyról kiindulva Jólész, K.-H.-Hosszurét, K.-H.-Várallya és Hárskút érintésével Dernő végállomásig vinne; azonkívül egy szárnyvonal vezetne K.-H.-Várallyáról a máhgyi vasbányához. Rozsnóy „Alsó pályaudvar” megnevezéssel külön állomás épül a Nehrer léle felhagyott szöggyár mellett, az érintett községek pedig személyfelvitelre szolgáló mellékhelyet kapnak. A közigazgatási bejárásnál Dr. Képpessy Árpád miniszteri titkár vezetése alatt résztvettek: a vármegye, a kir. államépítészeti hivatal, a magyar kir. államvasutak, a posta és távirtda igazgatóság, a miskolczi kulturmérnökség, az érdekelte községek és uradalom, valamint az engedélyes részvénytársaság képviselői. A bizottság tiszteletére adott bankettnél Kubinyi Géza orsz. képviselő, ki a vasút létesítéséért sokat fáradozik, talpraesett toasztban méltatta az építendő vasút közgazdasági fontosságát. Kivüle még Hevessy Bertalan, Hodinka Mihály, Sziklay polgármester, Dr. Képpessy és Gerster Béla mondtak szép felköszöntöket.

Halálozás. A negyvennyolczas honvédek megritkult sorából ismét kidőlt egy tisztos, puritán jellemű bajtárs, kit városunkban mindentelér szerettek és becsültek. Abonyi János nyugalmazott kir. törvényszéki irodai igazgató, volt 1848—49-iki honvédörmeester f. hó 16-án 71 éves korában, boldog házassága 33-ik évében hosszas betegeskedés után meghalt. A tiszteletreméltó s hivatalában mindenkor pontos s a hazafias eszmékért lelkesedő férfit halála őszinte részvétet kelt, s a törvényszék épületére és a kaszinó helyiségére kitétték a gyászlobogót. Temetése folyó hó 18-án, esütörtökön délután 3 órákor lesz. Ravatalára a honvédbajtársak koszorut helyeztek s a temetésre zászló alatt testületileg kivonulnak. A nagy idők tanujának emléke legyen áldott!

Teaestély buffet-vel. A „Rimaszombat és vidéke nőegylete” által tervbevevett február 2-iki mulatság igen látogatottnak és kedélyesnek ígérkezik. A leányos szülők nem búsulhatnak, mert a közel és messze vidékről igen sok tánczos fiatal ember jelentette be részvételét a rendezőségél. Az egy mintájú ruhakelme pedig olyan rohamosan fogy az illető kereskedőnél, hogy már is újabb megrendelést volt kénytelen tenni a szerencsés honi gyárosnál. — A rendezőség fáradságot nem kímélve serénykedik, hogy a mulatság minden tekintetben sikerült legyen.

Jubileumi ebéd. Baksay István kir. tan., a ref. egyház főgondnoka azon alkalomból, hogy tíz éves főgondnokságának évfordulóján a ref. egyház tanácsa testületileg üdvözölte, e hó 12-én fényes ebédet adott, melyre az egyház tanács tagjai, mintegy huszonnyolczan voltak hivatalosak. Az ebéd folyama alatt Czinke István felkész köszöntötte fel a jubilans főgondnokot, ki ép azon napon ünnepelte meg házasságának ötvenharmadik évfordulóját. Felköszöntöket mondtak még Szalóczy Dániel, Molnár József, dr. Veres Samu, Szabó József. Az emelkedett hangulatu társaság a késő délutáni órákban oszlott szét.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 24-ikén közgyűlést tart, melynek tárgya lesz a városi aljegyzői és pénztárnoki esetleg a megüresedendő adóhivatali pénztárnoki állás választás útján való betöltése. Az aljegyzői állásért Osváth L. méhii körjegyző és ifj. Glauf Pál joghallgató versenyeznek. A pénztárnoki állásra minden valószínűség szerint egyhangulag Vigh Gábor az adóhivatali eddigi derék pénztárnokát fogják választani. Az ő utódja: adópénztárnok pedig Szabó József cipész lesz.

Halálozás. Kalocsay Lajos nyug. törvszéki iktatót mély gyász érte. Neje szül. Róth Mária f. hó 14-én 75 éves korában, házassága 50-ik évében meghalt. A tisztos urnót f. hó 16-ikán nagy részvét mellett temették el. Béke poraira!

Uj ügyvéd. Dr. Baksay Dezső, fiatalságunk kedvelt alakja a miskolczi ügyvédi kamara 46. sz. a végzésével Rimaszombat székhellyel, a kamara lajstromába bejegyeztetett, s mint értesülünk már irodáját is megnyitotta. Őszintén gratulálunk.

Tűzoltó bál. Az idei farsang kiváló elite-bálja kitünő auspiciumok között kelti fel mindjobban a közönség élénk érdeklődését. A meghívók már szétküldtek a kik tévedésből nem kaptak volna és arra reflektálnak, forduljanak a rendező-bizottság elnökségéhez. (Vármegyeháza) Mint megirtuk, a február 3-ikán tartandó bál védnöknője Farkas Zoltánné urnó lesz, s a rendező-bizottság tekintélyes gárdája élén állanak Farkas Zoltán együleti elnök, főparancsnok, Komáromy István bálbizottsági elnök, Ragályi István és Kóródy Jenő alelnökök, Máriaassy István titkár, Dr. Szeless Ödön és Mindszeny Kálmán háznagyok, Lengyel Iván és Schweitzer Miksa jegyzők; Stehlnszky Ignác ellenőr.

Estély. A rimaszombati kath. egyesület f. hó 14-én sikerült estélyt rendezett. Az egyesület összes helyiségeit zsufolva töltötte meg a nagy és szép közönség, úgy, hogy az egyesület helyiségei szűkeknek bizonyultak. A mulatságot különben emelte a hölgyek ritka szép koszorúja, s a jókedv, a mely a reggeli órákig együtt tartotta a szép és nagy társaságot.

Piknik Feleden. Egy minden ízében sikerült, pompás batyubált rendeztek f. hó 13-án a feledi kaszinóban. A mulatságon szép és diszes társaság volt együtt, mely 1/2-9-kor az izlésesen terített asztalok mellett jóízű lakomát élvezett végig. Már a fehér asztal mellett kitűnő hangulat uralkodott s mindvégig fesztelen és vig mulatságban volt részük a jelenlétüknek. — A vacsora alatt **Lovcsányi Béla** a résztvevő szép és kedves hölgykoszorút egy szellemes, humoros verses tószttal éltette, melynek egyes strófái nagy derűtséget keltek. Asztalbontás után kezdetét vette a tánc, mely csapongó jókedvben, fesztelentül, reggelig tartott s a jelenlévők egy kellemetes est emlékével távoztak.

A csúsz és köszvény gyógyítására ezer és ezerféle szert és gyógymódot ajánlanak, de a szegény szenvedők bajuktól ritkán szabadulnak meg tökéletesen. Altalános feltűnést kelt és annál nagyobb figyelmet érdemel azon eredmény, melyet a már világhírű **Zoltán-féle köszvény kenőccsel** érnek el. Ugyanis e kenőccsel egypárszori használata után még oly szenvedések is tökéletesen megszűntek, melyekre 15—20 évig kerestek gyógyfűrdők és különféle csodaszerekkel gyógyulást. Városunk és környékünk lakói közül is többen fejezték ki hálájukat a kenőcs kitűnő hatásáért **Zoltán Béla** udvari szállító gyógyszerárának Budapesten, hol kenőcs üvegenként 2 koronáért kapható.

Szerencsétlen esés. Habera Pál polomi 40 éves erdőőr e napokban a polomi határból este hazafelé igyekezett vállán a töltött puskával. Utközben egy fatörzsben megbotlott, elesett s fegyvere elsült. A szerencsétlen embernek hónalja alatt karjába furódott a löveg s azon keresztül hatolva vállán jött ki. Beszélgették a kórházba.

A vármegyei közkórházban a múlt 1899-ik évben 1201 beteget ápoltak. Ezek közül *gyógyultan* 793, *javultán* 145, *gyógyulatlanul* 52 beteg bocsátottat el. Meghalt 90 beteg s az 1900-iki évre ápolás alatt maradt 121 beteg. Az összes ápolási napok száma 38713 volt s az ápolási díjak összege 24776 frt 32 kr.

Végzetes lakodalom. Tiszolozon **Stevko István** 29 éves munkás emberj mult kedden szomszédjához ment lakodalomba. Szokás szerint nagy vigás között egy-két üdvözlés is hangzott a fiatal pár tiszteletére. **Stevko** az örömmünepélyben élénk részt vett s dynamitot robbantgatott. Mikor két dinamittal szerencsésen elbánt, a harmadik lővéshöz készült, ez azonban végzetes volt rá nézve, mert a robbanás oly erős volt, hogy a vigyázatlan ember jobb kezét és alkarját egy részét teljesen szétromosolta. Megesonkult karjával a kórházban ápolják a súlyosan sérült embert.

Csőd Mandel és Deutsch városunkbeli fiatal kereskedők czége ellen csőd nyitattatott. Tömeggondnok: **Dr. Krausz Gyula**, helyettes: **Dr. Szeless Ödön**.

A Szent Vincze-rend gyászja. A paulai Szent Vincze irgalmas rendet, — melynek tagjai a helybeli közkórházban is önfeláldozóan végzik a betegápolás nehéz munkáját — gyászba borította főnöknőjének **Brandeis Leopoldine** grófnőnek Grácban 85 éves korában f. hó 10-én bekövetkezett elhunyt. A főnöknő elhalálása alkalmából a helybeli róm. kath. templomban f. hó 15-én gyászmise tartottat, melyen a rend helybeli tagjai főnöknőjük vezetése alatt résztvettek.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: **RÁBELY MIKLÓS.**
A lapot közleményekkel ellátja: **A SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG.**

Nyilttér*).

Válassz egy bujkáló kaszinót tagnak.

A „Gömöri Hírlap” folyó évi 2-ik számában a „Nyilttér” rovatban megjelent, „egy kaszinói tag” aláírással ellátott és reám vonatkozó nyilatkozatra szükségesnek tartom következőket előadni: Ezelőtt másfél évtizeddel szerencsétlen üzletnek folytán tönkremenne, kivándoroltam Amerikába, de nem azért, hogy hitelezőim elől elbujdoszak, hanem mint a következők is megmutatták, azon czélból, hogy éjt és nappalt egygyé téve, verejtékes munkámmal annyit szerezzek, hogy hazajöve, ügyeimet rendezhessem. Ezen szándékom, hála a gondviselésnek, sikerült, az Isten haza segített s farszói munkával szerzett s összetakarított filléreimet hitelezőim kielégítésére fordítottam, szegény ember maradtam, de legalább bátran elmondhatom, hogy most valószínűleg kevesebb adósságom van, mint az ismeretlenség homályába burkolódzó egy kaszinói tagnak. Bár a „Gömöri Hírlap” a „Nyilttérhez” csillag alá oda teszi azt, hogy „e rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség”, mindennek dacára a lap felelős szerkesztője a cikkek íróját megnevezni felhívásom dacára nem akarja. De hogy a *nyilttér* a bokról kiugrassam, a „Gömöri Hírlap” szerkesztője ellen megírtam a fenyítő feljelentést.

Engem egyelőre vigasztal az a tudat, hogy nem én vagyok az első, sen az utolsó a kit ily uton méltatlanul meghurcolnak. Tiszoloz, 1900. január 16

Steiner Áron.

* E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Báli czipők

a legegánsabb kivitelben kapható:

KOVÁCS ZSIGMOND-nál
Rimaszombat, Erzsébet-tér.

Eladó ház.

Rimaszombatban, az Erzsébet-téren a 8-ik számú ház — a „Rózsa” vendéglővel szemben — szabad kézből eladó. Venni szándékozók forduljanak felvilágosításért **özv. Kovács Józsefné** tulajdonoshoz.

Kiadó lakás.

Egy nagyobb lakás, istállóval vagy a nélkül 1900. évi május hó 1-től bérebe kiadó. Értekezhetni a tulajdonos **özv. Stelkovich Istvánnéval** Rimaszombat, Losonczi-utca.

3-3

Eladó bánya- és tűzifa.

A báró **Vay Alojzia** urhölgy tulajdonát tevő harkácsi erdőben 60 magyar hold területen körülbelül 19000 telerészben eser, felerészben tölgy vegyes méretű bányaafa s körülbelül 1900 köbméter tűzifa eladó; a venni szándékozók a helyi körülményekről közelebbi értesítést kaphatnak **Harkácsen Ernyey Károly** fő-erdőőrnel, a vételi ajánlatok pedig közvetlenül hozzám Rimaszombatba intézendők.

Rimaszombat, 1900. január hó 14.

Molnár József, ügyvéd.

Hirdetmény.

5828. sz. A rimaszombati kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajtónak **Vargicz Jánosné** szül. **Bolha Mária** és **Bolha András** végrehajtást szenvedők elleni 125 forint tőke és járulékaik iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144 és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Fazekas-Zsaluzsány községben fekvő s a fazekas-zsaluzsányi 67. sz. tkvben A. 2—12 sorszám alatt foglalt 310/c, 404, 409, 458, 517, 574, 675, 678, 787, 831 és 839. hrszámú ingatlanokból Bolha Mária férj Vargicz Jánosné B 6 alatti birtok-illetőségére (vagyis ezen ingatlanok 1/3-ad részére) 390 frtban a C 18 alatt özv. Bolha Jánosné javára bekebelezett özvegyi-jog épségben tartása mellett.

És a fazekas-zsaluzsányi 23. sz. tkvben A. 1—12 sorszám alatt foglalt Bolha András nevében álló 118, 119, 120, 310/b, 405, 408, 459, 516, 573, 674, 677, 786, 832 és 840. hrszámú ingatlanokra az 1380 forintban fent ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte annak megtartására határnapul **1900. évi márczius hó 20-ik** napjának d. e. 10 óráját Fazekas-Zsaluzsány község-házához tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át, azaz 39 frt és 138 forintot készpénzben vagy az 1882. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál eléleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1899. évi decz. hó 13. án.

Kovács, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

640., 675. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék és rimaszombati kir. járásbírósg 1899. évi 4018. és sp. I. 81/5. számú végzése következtében **Bodnár István** és **Bániczky Gyula** javára **Bodnár István** ellen 30 frt és 90 frt 93 kr s járulékaik erejéig 1899. évi szeptember hó 18-án és október hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 606 frtra becsült buza, jármás ökrök, tehen, hámos ló, igás szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósg V. 368/356. 1899. számú végzése folytán 30 frt, 90 frt 93 kr. tőkekövetelés, ennek 1899. évi február hó 3-ik napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 56 frt 72 kr., 32 frt 82 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Csizben alperesnél leendő eszközzésére **1900. évi január hó 20-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Rimaszombaton, 1900. évi január hó 5-én.

Kovács Géza, kir. bíró, végrehajtó.

Hirdetmény.

420. sz. Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyrőcei kir. járásbírósg 1899. évi V. 342. számú végzése következtében **Porges Samu** ügyvéd által képviselt **Strompf Armin** javára **Gogolyán Károlyné** ellen 74 korona 40 fillér s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1620 koronára becsült házi-butor, zongora, szarvasmarha, ló, szekér, széna és méhekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyrőcei kir. járásbírósg V. 342. 1899. sz. végzése folytán 24 kor. 40 fill. tőkekövetelés, ennek 1896. évi október hó 6 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 58 kor. 42 fillér bíróság már megállapított költségek erejéig alperes lakásán Murány-Huttán leendő eszközzésére **1900. évi február hó 3-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Nagyrőczen, 1900. évi január hó 11-én.

Ujházy László, kir. bírósgati végrehajtó.

Eladó.

Egy nagy, földig érő, diófából készült, gyöngyház díszszel kirakott igen szép új **consol-tükör** és egy jó karban levő **czimbalom** helyszüke miatt eladó. **Hol?** megmondja a **kiadóhivatal.**

Kiadó ház.

Rimaszombatban, a **Losonczi-utca 14. számú ház**, mely öt kényelmes szoba, mellékhelyiségek, pince, kert és magános udvarral bir, **1900. május 1-re** haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni lehet ugyanott a tulajdonos: **özv. Vályi Lajosnéval.**

3-3

Hirdetmény.

669. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1899. évi 4784. számú végzése következtében **dr. Ráróssy Gyula** által képviselt **Dickmann testvérek** javára **Stolcz Sándor** ellen 130 frt 63 kr. s jár. erejéig 1899. évi november hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1025 frtra becsült, gőzkazán, cséplő garnitúra, tizedes mérlegből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósg V. 402/2. 1899. sz. végzése folytán 130 frt 63 kr. tőkekövetelés, ennek 1898. évi ápril hó 24 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 34 frt 49 krban bíróság már megállapított költségek erejéig **Serkében** alperesnél leendő eszközzésére **1900. évi január hó 25-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérők becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Rimaszombaton, 1900. január hó 8. napján.

Kovács Géza, kir. bíró, végrehajtó.

Csak Jamaika-rum

(Real de Santa Cruz)

ad a teának különös jó és finom izt.

Kapható:

NEUMANN ÁRMINNÁL
Rimaszombat. 2-3

Hirdetmény.

63. sz. — **Zehérje** község telekkönyve az urbéri és nemesi erdő és legelőnek elkülönítése és részben egyénekenkénti felosztása következtében részlegesen átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1896. XXIX; az 1889. XXXVIII; és az 1891. XVI. t. cz. a tényleges birtokos tulajdon jogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t. czikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottat.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1-ször: Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 15. és 17. §§-ai alapján ideértve e §§-oknak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t. cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítését is, — valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t. cz. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, — e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis **1900. évi augusztus hó 1-ső napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatóságához nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési keresete annak a harmadik személynak, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat!

2-ször: Hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. cz. 16. és 18. §§-ainak esetében ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit és a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1900. évi augusztus hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatóságához nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk figyelembe vételét nem fog.

3-szor: Hogy mindazok, a kik a telekkönyvi átalakulása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönb azok, a kik 1-ső és 2-ik pontban körülírt esetekben kívül az 1892. XXIX. t. cz. szerinti eljárás és az ennek folytán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják; e tekintetben felszólamlasukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatóságához hat hónap alatt vagyis 1900. évi augusztus hó 1-ső napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényi rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. — Rimaszombat, 1900. évi január hó 7-én.

Aldorffer, kir. tszéki bíró.